

در بخش قبلی باید‌ها و نباید‌های رادیوگرافی دهان و دندان، در رابطه با راه‌های کاهش دوز اشعه رادیوگرافی و رعایت موارد الزامی حین عکس برداری صحبت نمودیم. در این بخش که قسمت پایانی "دوز اشعه در رادیوگرافی دهان و دندان" می‌باشد در رابطه با موارد تکمیلی نظیر رادیوگرافی پرتابل، نحوه قرارگیری همراه بیمار و موارد مربوط به آن صحبت خواهیم کرد.

نحوه ارتباط گرفتن و صحبت با بیمار بایستی به چه شکل باشد؟

گرچه اغلب بیماران آماده‌ی پذیرش رادیوگرافی به عنوان بخشی از تشخیص خود هستند، برخی از آن‌ها راجع به اکسپوژر به خود یا نزدیکان، خصوصاً کودکان نگرانی دارند. لازم است که در صورت حساس بودن آن‌ها، شفاف و با اطمینان با بیماران صحبت شود. نخستین گام اجازه دادن به بیمار در مطرح کردن تمامی تفکرات و نگرانی‌هایش است. میان صحبت او نپزید و صبور باشید. با وجود بحث در خصوص خطرات رادیاسیون در رسانه‌های گروهی، منطقی است که هر فردی نگران باشد. پس از شنیدن سخنان بیمارتان، ابتدا باید به آن‌ها نشان دهید که نگرانی آن‌ها را درک می‌کنید. سپس باید از لزوم نیاز به رادیوگرافی به عنوان بخشی از تشخیص فرد به او آگاهی دهید - نظیر کشف پوسیدگی‌های اینترپروگزیمال، تعیین وسعت تحلیل استخوان ناشی از بیماری پریدنتالی که توسط پروب کردن مشخص شده است، عفونت‌های پری اپیکالی که درد دارند، یا هر بررسی رادیولوژی که برای آن شرایط بیمار ضروری است. همچنین بایستی راه‌های مختلف کاهش اکسپوژر بیمار را که استفاده می‌نمایید، شرح دهید، مانند استفاده از فیلم سریع و یا سنسور دیجیتال، کولیماسیون چهارگوش و یقه تیروئیدی. در نهایت ممکن است سودمند باشد که به بیمار گوشزد نمایید که با رعایت این مراحل حفاظتی، اکسپوژر کنونی نسبت به اکسپوژر طبیعی زمینه‌ای بسیار ناچیز است. با این اطمینان که شما تنها اکسپوژر ضروری را انجام می‌دهید که به سود بیمار است، اغلب بیماران قدردان توجه شما بوده و رادیوگرافی را می‌پذیرند. به علاوه بیماران جدید را مطمئن سازید که با دندانپزشک قبلی آن‌ها برای گرفتن رادیوگرافی‌های قبلی که ممکن است به شما در تشخیص کمک نماید تماس داشته‌اید. روش گفته شده در پاراگراف اخیر برای بیماران باردار نیز که باور دارید نیاز فوری به درمان دارند مناسب است.

در حین انجام عکس برداری چه شخصی بایستی فیلم را نگه دارد؟

پرسنل رادیولوژی موظف به نگه داشتن فیلم با دست نمی‌باشند و در صورت نیاز فیلم بایستی توسط مریض نگه داشته شود. در صورتیکه بیمار توانایی انجام آن را نداشته باشد، فرد همراه موظف به نگه داشتن فیلم می‌باشد. در نهایت اگر هیچ یک از موارد ذکر شده قابل انجام نباشد بایستی از وسایلی نظیر نگه دارنده فیلم استفاده نمود. بدین ترتیب دیگر انگشت‌ها در معرض اشعه اصلی قرار نمی‌گیرد.

در چه زمانی بایستی از دستگاه های پرتابل رادیوگرافی استفاده نمود؟

امروزه با پیشرفت تکنولوژی و تولید دستگاه های پرتابل جدید امکان استفاده از این موارد به صورت متداول میسر شده است. بدین ترتیب که با پیشرفت جوامع و افزایش دغدغه های روزمره استفاده از دستگاه های پرتابل حائز اهمیت می باشد. استفاده از این دستگاه ها به سبب سهولت حمل آن در هر مکان و زمانی میسر بوده و در نهایت بیماران علاوه بر حفظ زمان، درگیر مسائلی همچون منتظر ماندن در ترافیک روزمره و همچنین صف های انتظار مراکز تصویربرداری نمی باشند و عکس برداری در فضای امن و آرام محیط منزل و یا محل کار فرد انجام می شود. همچنین با رعایت پروتکل ها دوز تابشی بیمار و کارشناس معادل دستگاه های ثابت می باشد.

ازطرفی در مواردی که امکان انتقال بیمار به محل عکس برداری از نظر عملی و پزشکی توجیه پذیر نباشد، تکنولوژی پرتابل قابل استفاده می باشد. به عنوان مثال می توان به افراد تحت مراقبت در منزل، افرادی با ناتوانی جسمی و فیزیکی، افرادی که در عملیات های نظامی به سر می برند و افراد مستعد آسم و بیماری های تنفسی در زمان آلودگی هوایی اشاره نمود.

رادیولوژی تخصصی دکتر یاسر صافی به سبب سهولت انجام روند رادیوگرافی، از اواسط سال 1398، اقدام به راه اندازی رادیوگرافی داخل دهانی پرتابل نموده است. طی این اقدام مراجعین محترم می توانند عکس های پری اپیکال و بایت وینگ خود را در محل کار و یا منزل انجام دهند.

در حین انجام عکس برداری چه کسی بایستی در اتاق عکس برداری بماند؟

در اتاق های عکس برداری در صورتیکه حضور شخص همراه جهت کمک های ضروری موردنیاز نباشد، به جز شخص بیمار شخص دیگری نباید در حین اکسپوز در اتاق حضور داشته باشد.

افراد حاضر بایستی در شرایطی قرار بگیرند که امکان مشاهده بیمار وجود داشته باشد که بدین ترتیب بایستی در پشت درب های سربی قرار گیرند و یا پوشش سربی بر تن داشته باشند. در صورت عدم وجود هریک از موارد ذکر شده، افراد بایستی حداقل 2 متر از منبع تابش پراکنده فاصله داشته باشند.

